

ΗΛΙΑΣ Γ. ΜΑΤΣΑΓΓΟΥΡΑΣ - ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ

Email: ematsag@primedu.uoa.gr

Τηλ: 210 3688472

Fax: 210 3688471

Διεύθυνση: Ιπποκράτους 20, 10680 Αθήνα

Τρέχοντα ενδιαφέροντα - Βιβλία - Άρθρα και Εισηγήσεις συνεδρίων - Θέματα φοιτητών, Ανακοινώσεις

Σχολικός Εγγραμματισμός:

Θεωρία

- Λειτουργικός Εγγραμματισμός
- Κριτικός Εγγραμματισμός
- Επιστημονικός Εγγραμματισμός

Αξιολόγηση Σχολικών Βιβλίων:

- Πλαίσιο Αξιολόγησης των Σχολικών Βιβλίων
- Εφαρμογές σε Βιβλία Δημοτικού
- Εφαρμογές σε Βιβλία Γυμνασίου
- Διάφορα

Εκπαίδευση Παιδιών με Υψηλές Ικανότητες Μάθησης (ΥΨΙΜ):

- Θεωρία
- Διδακτική Πράξη
- Προσδιορισμός και Εντοπισμός
- Αναλυτικό Πρόγραμμα και Εκπαιδευτικό Υλικό
- Ένταξη στο Σχολικό Σύστημα

Βιβλία

Θεωρία της Διδασκαλίας: Η Προσωπική Θεωρία ως Πλαίσιο Στοχαστοκριτικής Ανάλυσης. Αθήνα: Gutenberg, 2000.

- Στρατηγικές Διδασκαλίας Η Κριτική Σκέψη στη Διδακτική Πράξη. Αθήνα: Gutenberg, 2002.
- Η Σχολική Τάξη. Αθήνα: Γρηγόρη, 2003.
- Η Διαθεματικότητα στη Σχολική Γνώση. Αθήνα: Γρηγόρη, 2004.
- Η Κειμενοκεντρική Προσέγγιση του Γραπτού Λόγου: Αφού Σκέπτονται γιατί δεν Γράφουν; Αθήνα: Γρηγόρη, 2004.
- Ομαδοσυνεργατική Διδασκαλία Αθήνα: Γρηγόρη, 2000.
- Η Εξέλιξη της Διδακτικής: Επιστημολογική Θεώρηση. Αθήνα: Gutenberg, 1995.

Άλλα Βιβλία:

Μονογραφίες:

- Moral Development and Education, Athens, 1981
- Γλωσσική Ανάπτυξη των Παιδιών σε Σχέση με το Μορφωτικό Επίπεδο των Γονέων. Πειραιάς: Ράλλειος Παιδαγωγική Ακαδημία, 1981.
- Ψυχοπαιδαγωγικά Θέματα. Αθήνα: Φελέκης, 1982.
- Ομαδοκεντρική Διδασκαλία και Μάθηση. Αθήνα: Γρηγόρης, 1985.
- Οργάνωση και Διεύθυνση της Σχολικής Τάξης. Αθήνα: Γρηγόρης, 1988.

Συλλογικοί Τόμοι:

- Abstracts of the 7th European Conference for Research on Learning and Instruction “Benial Meeting”, August 26-30, Athens, 1997. (Σε συνεργασία με τους Στέλλα Βοσνιάδου, Κατερίνα Μαριδάκη-Κασσωτάκη και Σωτήρη Κοτσάνη).
- Επιμέλεια ειδικού τεύχους του περιοδικού Ψυχολογία με θέμα «Η διδασκαλία της σκέψης» τχ. 6 (3), 1999. (Σε συνεργασία με την Α. Κωσταρίδου-Ευκλείδη).
- «Πορεία προς τη μετα-προοδευτική παιδαγωγική: Η ανάδυση ενός νέου παιδαγωγικού παραδείγματος». Στο Δ. Χατζηδήμου (επιμ.), Παιδαγωγική και Εκπαίδευση. Τιμητικός Τόμος για τον Π. Ξωχέλλη. Θεσσαλονίκη: εκδόσεις Κυριακίδη, 2001.
- «Η ταυτότητα του δασκάλου: Λειτουργός ή επαγγελματίας;». Στο Μ. Αλεξιάδης (επιμ.), Θητεία. Τιμητικός τόμος για τον Μ. Γ. Μερακλή. Αθήνα: Πανεπιστήμιο Αθηνών, 2002.
- «Προσωπική θεωρία των Ελλήνων δασκάλων: Κοινωνικά, φιλοσοφικά και διδακτικά διλήμματα». Στο Γ. Φλουρή και Μ. Κασσωτάκης (επιμ.), Κοινωνικές Διαστάσεις της Εκπαιδευτικής Διαδικασίας. Τιμητικός Τόμος για τον Β. Μασιάλα, Αθήνα: Ατραπός, 2004. (Σε συνεργασία με τον Σ. Χέλμη).
- «Το εκπαιδευτικό σύστημα των Η.Π.Α.». Στο Σ. Μπουζάκης (επιμ.), Συγκριτική Παιδαγωγική ΙΙ. Αθήνα: Gutenberg, 1990. (σε συνεργασία με την D. Moore).
- «Μοντέλο στοχαστικοκριτικής ανάλυσης της διδασκαλίας». Στο Γ. Φιλίππου και Μ. Καΐλα (επιμ.), Σχολική Εμπειρία: Θεωρία και Πράξη. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 1991.
- «Ο στοχαστικοκριτικός δάσκαλος». Στο Α. Καζαμίας και Μ. Κασσωτάκης (επιμ.), Ελληνική Εκπαίδευση. Αθήνα: Σείριος, 1995.
- «Teaching thinking through the curriculum». In J. Hamers and T. Overtoom (eds), Teaching Thinking In Europe. Utrecht: Sardes, 1997.
- «La enseñanza del pensamiento en Europa». Στο S. Castanieda (επιμ.), Evaluacion Y Romento Del Desarrollo Intelectual En La Enseñanza De

Ciencias, Artes, Y Tecnicas. Univesdidad. Nacional Autonoma De Mexico, 1998.

- «Η κουλτούρα της σχολικής μονάδας ως ρυθμιστικός παράγοντας αποτυχίας και αποκλεισμού». Στο Χ. Κωνσταντίνου και Γ. Πλειός (επιμ.), Σχολική Επιτυχία και Κοινωνικός Αποκλεισμός. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 1999.
- «Η έρευνα δράσης στη σχολική τάξη». Στο Κ.Π. Χάρης κ. ά. (επιμ.), Ελληνική Παιδαγωγική και Εκπαιδευτική Έρευνα. Αθήνα: Ατραπός, 1999.
- «Εισαγωγικό σημείωμα». Στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (επιμ.), Οδηγός για την Εφαρμογή της Ευέλικτης Ζώνης. Αθήνα: Π.Ι., 2001.
- «Από την αυτο-ρυθμιζόμενη μάθηση στη συνεχιζόμενη εκπαίδευση». Στο Κ.Π. Χάρης κ.α. (επιμ.), Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση και Διαβίου Μάθηση. Αθήνα: Ατραπός, 2001.
- «Η παραγωγή του γραπτού λόγου: Διδακτικές προτάσεις και πειραματικές εφαρμογές». Στο Μ. Βάμβουκας και Α. Χατζηδάκη (επιμ.), Μάθηση και Διδασκαλία της Ελληνικής ως Μητρικής και ως Δεύτερης Γλώσσας. Αθήνα: Ατραπός, 2001, том. Α..
- «Developing images of region through education: Identity and otherness in the Mediterranean”. In A. Ross (ed.), Curricula for Citizenship. London: Penguin, 2001. (Σε συνεργασία με τον Ι. Ρουσσάκη).
- «Η Ευέλικτη Ζώνη των καινοτομιών». Στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (επιμ.), Οδηγός για τα Σχέδια Εργασίας. Αθήνα: Π.Ι., 2002. (σελ. 10).
- «Σύνθεση περιληπτικών κειμένων: Δυσκολίες, σπουδαιότητα και διδασκαλία». Στο Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας (επιμ.), Μάθηση και Διδασκαλία: Σύγχρονες Ερευνητικές Προσεγγίσεις. Αθήνα: Κ.Ε.Ε., 2002.
- «Ανάπτυξη επιχειρηματολογικού λόγου κατά τη σχολική ηλικία: Θεωρητική παρουσίαση, ερευνητική στήριξη και διδακτική αξιοποίηση ενός μοντέλου». Στο Γ. Καψάλης και Α. Κατσίκης (επιμ.), Σχολική Γνώση και Διδασκαλία στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Ιωάννινα: Επετηρίδα Π.Τ.Δ.Ε., 2002, том. Α.(Σε συνεργασία με τον Σ. Χέλμη).
- “Citizenship education in the new inter-disciplinary national curriculum of Greece”. In A. Ross (ed.), Future Citizens in Europe. London: Cice, 2002. (Σε συνεργασία με τον Σ. Χέλμη).
- «Φάκελος εργασιών του μαθητή (Portfolio): Η αυθεντική αξιολόγηση στη διαθεματική διδασκαλία» στο Π. Αγγελίδης και Γ. Μαυροειδής (επιμ.), Εκπαιδευτικές Καινοτομίες για το Σχολείο του Μέλλοντος. Αθήνα: Τυπωθείω, 2004. (Σε συνεργασία με την Α. Κουλουμπαρίτη).

Άρθρα

A. Άρθρα

- “The rating of educational aims by Greek and English student-teachers”, Mediterranean Journal of Educational Studies, vol. 1(1), 1996. (with S. Riding).
- «Η κριτική σκέψη στη διδακτική πράξη», Παιδαγωγική Επιθεώρηση, τομ. 27, 1998.
- «Η κριτική σκέψη στο σχολείο», Ρότα, τχ. 2, 1998.
- «Σύνθεση περίληψης», Γλώσσα, τχ. 49, 1999.
- «Ένα πρόγραμμα διδασκαλίας της κριτικής σκέψης», Ψυχολογία, τχ. 6 (3), 1999. (Σε συνεργασία με την Αλ. Κουλουμπαρίτη).
- “Teaching critical thinking in Greece”, Journal of Cognitive Education and Psychology, vol. 1(3), 2001.
- «Η διαθεματικότητα», Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων, τχ. 7, 2002.
- «Ευέλικτη Ζώνη διαθεματικών προσεγγίσεων», Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων, τχ. 6, 2002.
- «Εκπαιδύοντας το δάσκαλο της μετανεωτερικής εποχής: Από τον τεχνοκράτη στο στοχαστικο-κριτικό δάσκαλο», Επιστήμες της Αγωγής, τχ. 2, 2002. (Σε συνεργασία με τον Σαράντη Χέλμη).
- «Διαθεματικότητα και σύγχρονη σχολική γνώση». Στο Συνέδριο του περιοδικού Ανοιχτό Σχολείο, με θέμα «Ο ρόλος του Εκπαιδευτικού στον 21ο Αιώνα», Αθήνα 16-17 Φεβρουαρίου 2002
- «Επαγγελματική ικανοποίηση, αυτοαντίληψη και αυτοεκτίμηση εκπαιδευτικών Α/θμιας Εκπαίδευσης», Κίνητρο, τχ. 5, 2003. (Σε συνεργασία με την Ε. Μακρή-Μπότσαρη).
- «Κώδικας επαγγελματικής δεοντολογίας των εκπαιδευτικών», Επιστήμες της Αγωγής, τχ. 1, 2004.

Εισηγήσεις Συνεδρίων

B. Εισηγήσεις

§ «Επιστημολογική ταξινόμηση σχολών και τάσεων στα προγράμματα εκπαίδευσης διδακτικού προσωπικού». Παρέμβαση στο Έβδομο Διεθνές Συνέδριο Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδος, Νοέμβριος 1995, Πανεπιστήμιο Κρήτης.

§ “Teaching thinking through the curriculum”. 6th European Conference for Research on Learning and Instruction European Association for Learning and Instruction, Αύγουστος 1995, Ολλανδία.

§ “Στοχαστικοκριτικό μοντέλο εκπαίδευσης εκπαιδευτικών”. Ημερίδα Τομέα Επιστημών της Αγωγής, Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Αθηνών, Οκτώβριος 1996.

§ “Education and the structuring of the Mediterranean and the European space”. Δέκατο έβδομο Διεθνές Συνέδριο της Cese, Athens, October 1996. (Σε συνεργασία με τον Ι. Ρουσσάκη).

§ “Using graphic organizers and lists of relational terms as tools for teaching writing”. Διεθνές Συνέδριο του Earli-Sic Writing, Barcelona, October 1996. (Σε συνεργασία με την Α. Κουλουμπαρίτη).

§ «Models of teacher education». Pan-European Collaborative Projects in Teacher Education, 2 Ιουλίου 1996, Τσεχία. (Σε συνεργασία με τον Μ. Μιχαηλίδη)

§ «Η διδακτική χρήση των γραφικών αναπαραστάσεων». Πέμπτο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας (ΕΛ.Ψ.Ε.), Μάιος 1996, Πανεπιστήμιο Πατρών. (Σε συνεργασία με την Α. Κουλουμπαρίτη).

§ “Metacognition in the Greek Primary School”. 7th European Conference for Research on Learning and Instruction, Athens, August 26-30, 1997. (Σε συνεργασία με τον Σπ. Σούλη).

§ “Using co-operative groups to teach critical thinking in the primary school”. 7th European Conference for Research on Learning and Instruction, Athens, August 26-30, 1997. (Σε συνεργασία με την Α. Κουλουμπαρίτη).

§ Invited Symposium on “Pre-literate and literate children’s knowledge about reading and writing”. 7th European Conference for Research on Learning and Instruction, Athens, August 26-30, 1997.

§ “The ‘infusion’ approach to teaching critical thinking: A synthesis suitable for centralized school systems”. 7th European Conference for Research on Learning and Instruction, Athens, August 26-30, 1997.

§ Invited Symposium on “Thinking in the Curriculum”. 7th European Conference for Research on Learning and Instruction, Athens, August 26-30, 1997.

§ «Η διαδικασία της κριτικής σκέψης στο Δημοτικό Σχολείο: Η λειτουργικότητα ενός προγράμματος». Έκτο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας (ΕΛ.Ψ. Ε.). Μάιος 1997, Πάντειο Πανεπιστήμιο.

§ «Η διδασκαλία της κριτικής σκέψης στην Ευρώπη: Γενικές τάσεις και ελληνικές προτάσεις». Ημερίδα Τομέα Επιστημών της Αγωγής Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Αθηνών, Μάιος 1997.

§ “Conception of learning in the Greek Lyceum”. 7th European Conference for Research on Learning and Instruction, Athens, August 26-30, 1997. (σε συνεργασία με τις Α. Παγοροπούλου και Α. Φιλιπάτου).

§ “Teacher’s understanding of critical thinking”. 7th European Conference for Research on Learning and Instruction, Athens, August 26-30, 1997. (σε συνεργασία με τους Σ. Χέλμη και Α. Παγοροπούλου).

§ “Collective action research”. Στο συνέδριο Sustainable Development in the Islands and the Role of Research and Higher Education, 30 April – 1 May 1998, Rhodes.

§ “Didactics in teacher education programs”. International Teacher Educational Conference, East China, Normal University, Shanghai, 26-30 Απριλίου, 1998. (σε συνεργασία με τον F. Laursen, University of Copenhagen, Denmark).

§ “Implicit theories of teaching: a starting point for teacher educational programs”. International Teacher Educational Conference, East China, Normal University, Shanghai, 26-30 Απριλίου, 1998. (σε συνεργασία με τον F. Laursen, University of Copenhagen, Denmark).

§ Κεντρική εισήγηση εκ μέρους ΔΟΕ στο 13ο Συνέδριο ΠΟΕΔ-ΔΟΕ με θέμα «Ο Δάσκαλος ως Επαγγελματίας». Λεμεσός 13 – 15 Απριλίου 1999.

§ “The collaborative classroom as a context for development”. Invited symposium (Matsagouras E. and O’ Donnell, A.)”. IX European Conference on Developmental Psychology, Island of Spetses, September 1-5, 1999

§ «Ο Έλληνας δάσκαλος του μέλλοντος και τα πανεπιστημιακά προγράμματα μόρφωσης και κατάρτισής του». Εισήγηση ολομέλειας στο Πανελλήνιο Συνέδριο του Παρατήματος της Παιδαγωγικής Εταιρείας στο Πανεπιστήμιο Πατρών, 24-25 Νοεμβρίου 2000.

§ «Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία: Γιατί, πώς, πότε και για ποιους». Προσκεκλημένη εισήγηση στο Διήμερο Συμπόσιο για την «Εφαρμογή της Ομαδοσυνεργατικής Διδασκαλίας». Παιδαγωγική Εταιρεία Ελλάδος, Παράρτημα Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη 8 και 9 Δεκεμβρίου 2000.

§ «Η παραγωγή του γραπτού λόγου στην υποχρεωτική εκπαίδευση: Μερικά προβλήματα και κάποιες προτάσεις». Στο Πρώτο Ευρωπαϊκό Συνέδριο Ψυχοπαιδαγωγικής Έρευνας με θέμα «Γνωστική και Γλωσσική Ανάπτυξη», 7 – 8 Δεκεμβρίου 2001. Αθήνα: Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο.

§ «Δομή της επαγγελματικής αυτοαντίληψης και της εκπαιδευτικής ικανοποίησης εκπαιδευτικών Α/θμιας εκπαίδευσης». Πρακτικά Συνεδρίου της Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδος, 7 – 9 Νοεμβρίου 2002, υπό δημοσίευση. (Σε συνεργασία με την Ε. Μακρή-Μπότσαρη) (σελ. 5).

§ «Η διαθεματικότητα και η διεπιστημονικότητα στα προγράμματα σπουδών». Στο Συνέδριο της ΕΔΙΦΕ, 10-11 Μαΐου 2002, Πανεπιστήμιο Αθηνών.

§ “Teacher notions, goals and methods in values education”.

7th European Conference for Research on Learning and Instruction, Athens, August, 26 – 30, 1997. (Σε συνεργασία με τον Σ. Χέλμη).

§ «Η προσωπική θεωρία των Ελλήνων δασκάλων». 2ο Πανελλήνιο Συνέδριο Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδος, 2 – 4 Νοεμβρίου 2000, Ξενοδοχείο Τιτάνια, Αθήνα. (Σε συνεργασία με τον Σ. Χέλμη).

§ «Η έννοια της φυσικής τάξης ως κυρίαρχος άξονας ανάπτυξης της νεοτερικής Διδακτικής». Α΄ Διεθνές Συνέδριο με θέμα «Ιστορία της Εκπαίδευσης», Παιδαγωγικό Τμήμα Πανεπιστημίου Πατρών, 29-30 Σεπτεμβρίου 2000.

§ «Η διδασκαλία επιχειρηματολογικών κειμένων στο Δημοτικό Σχολείο: Μέσον ανάπτυξης γλωσσικών, γνωστικών και μεταγνωστικών δεξιοτήτων». VII Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας. Λευκωσία, 25-18 Μαρτίου 1999. (Σε συνεργασία με την Α. Κουλουμπαρίτση).

§ «Πορεία προς την αυτο-ρυθμιζόμενη ανάγνωση: Αξιοποίηση των μαθητικών ερωτήσεων». Αναρτημένη εργασία σε διεθνές συνέδριο με θέμα «Μάθηση και Διδασκαλία της Ελληνικής ως Μητρικής και ως Δεύτερης Γλώσσας». Πανεπιστημιούπολη Ρεθύμνου, 6-8 Οκτωβρίου 2000. (Σε συνεργασία με την Α. Κουλουμπαρίτση).

§ “The collaborative classroom as a context for social and emotional development”. (Σε συνεργασία με την Αλ. Κουλουμπαρίτση).

“The collaborative classroom as a context for summary writing”. Invited Symposium. (Σε συνεργασία με τον Σ. Χέλμη).